

Ścieżka turystyczno - dydaktyczna „Śladami dawnego górnictwa kruszców” obejmuje 13 stanowisk (19 różnych obiektów) oraz zlokalizowane między mini punkty widokowe. Całkowita długość ścieżki wynosi około 8 km.

Punktem wyjściowym, a zarazem pierwszym stanowiskiem ścieżki, jest podziemna trasa turystyczna „Kopalnia Św. Jan” w Krobicy, utworzona w oparciu o zespół historycznych wyrobisk górniczych: XVI-wiecznej kopalni Św. Jan (*St. Johannes*) i wykonanej w wieku XVIII sztolni Św. Leopold (*St. Leopold*), gdzie roboty górnicze prowadzono w latach 1576 – 1633, 1755, 1770 oraz 1811 – 1816. Wejście do udostępnionego do zwiedzania zespołu wyrobisk podziemnych prowadzi przez zagłębiony przedsiónek ekspozycyjny, skąd zwiedzający wchodzi do właściwego wyrobiska sztolni Św. Leopold, z której szybikiem międzypoziomowym docierają do położonej około 10 m wyżej sztolni Św. Jan. Na jej poziomie obejrzeć można dobrze zachowane pozostałości wyrobisk eksploatacyjnych. Sztolnia Św. Jan wyprowadza zwiedzających z powrotem na powierzchnię u podnóża malowniczego odsłonięcia skalnego nad Krobickim Potokiem. Długość udostępnionych do zwiedzania wyrobisk to około 350 m.

Rozpoczynająca się przy „Kopalni Św. Jan” trasa ścieżki turystycznej wiedzie dalej w kierunku wschodnim w kierunku dawnej kopalni *Hans Reichelt*, śladami robót górniczych prowadzonych przed wiekami, w rejonie wychodni złożeń rud cyny, metodą odkrywkową i podziemną. Ścieżka doprowadza do relikwów największej, dawnej kopalni rud cyny założonej w pobliżu Gierczyna – Psi Grzbiet (*Hundsriicken*), czynnej z przerwami w latach 1590 – 1789. Próby wznowienia wydobywania podejmowano w niej jeszcze w latach 30., 40. i 50. XX w. - po raz ostatni w kopalni nazwanej „Gierczyn”, zlikwidowanej ostatecznie w 1958 r. U podnóża sztucznego odsłonięcia skalnego widoczne jest tu zapadlisko tzw. starego (XVI w.) szybu kopalni Psi Grzbiet, zlokalizowane w pobliżu zgłębionego w XVIII w., obecnie całkowicie zlikwidowanego „szybu wodnego” tej kopalni. Nieco poniżej znajduje się okno sztolni odwadniającej z XVI w. (*Brandschachter Stolln*).

Ścieżka prowadzi dalej do zbudowanego w XVIII w. spiętrzenia wód potoku Dzieża (Pękawka). Gromadzona tu woda stanowiła źródło energii napędu kół wodnych, poruszających urządzenia odwadniające i transportowe dawnej kopalni Psi Grzbiet. Poprzez spiętrzenie, ścieżka prowadzi dalej ku pozostałościom założonej w XVIII w. kopalni rud kobaltu Św. Karol (*St. Carl*), mijając dużych rozmiarów halę oraz głębokie zapadlisko jej dawnego szybu (na stoku, powyżej ścieżki).

Następnym punktem trasy są pozostałości kopalni Bogate Poczieszenie (*Reicher Trost*), czynnej z przerwami w latach 1590 – 1860, gdzie wydobywano rudy cyny. Zobaczyć tu można wykonaną w 1958 r. żelbetową płytę zamykającą dawny szyb (którego początki sięgają XVI w.), odbudowany w latach 30. XX w., stanowiący później szyb nr 1. powojennej kopalni Gierczyna.

Dalej ścieżka doprowadza do Gierczyna, jednej z najstarszych miejscowości w tej części Gór Izerskich - o której pierwsza wzmianka pochodzi z 1385 r. Odkrycie w początkach XVI w. złóż cyny sprawiło, że z inicjatywy rodu Schaffgotschów do Gierczyna sprowadzono górników z Jachymowa w Czechach, w 1578 r. utworzony został tam urząd górniczy. Zgodnie z przekazami źródłowymi, w ciągu 14 lat najintensywniejszych prac (1577 - 1591) wydobyto tu 267 ton cyny - czyli ok. 20 ton tego metalu rocznie.

W Gierczynie trasa prowadzi do zabytkowego, XVI-wiecznego kościoła pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny, w którym do 1945 r. miały znajdować się świeczniki ołtarzowe, wykonane z wydobywanej tu cyny. W jego sąsiedztwie, na niewielkim skwerku otoczonym drzewami, gdzie do 1945 r. znajdował się obelisk upamiętniający poległych w I wojnie światowej, ustawiono mały wózek kopalniany oraz tablicę informacyjną dotyczącą tutejszego górnictwa i historii miejscowości.

Z Gierczyna szlak wznosi się dalej doliną potoku Czarnotka, później zaś malowniczym stokiem wzniesienia Łyszczyk, wiodąc ku położonym wysoko zabudowaniom przysiółka Lasek. Tam, z punktu widokowego, zlokalizowanego malowniczo na stoku, pod lasem, rozciąga się piękna panorama doliny Mirska.

Dalej, przez obszar leśny, ścieżka prowadzi w kierunku Przeczniczy, zaś jej odnoga do doskonale zachowanej sztolni (kopalni) rud kobaltu *Fryderyk Wilhelm*, czynnej w latach 1793 – 1804, gdzie obecnie znajduje się cenne zimowisko nietoperzy. W końcowym odcinku ścieżka doprowadza na teren dawnej kopalni rud kobaltu *Św. Maria – Anna* w Przeczniczy, czynnej w latach 1769 – 1840. Widoczne są tu zapadliska trzech szybów, gdzie zabudowane były niegdyś niezwykle interesujące, napędzane energią wodną, urządzenia odwadniające i transportowe. Na krótkim odcinku, bezpośrednio przed pozostałościami szybów, szlak prowadzi wykutym w skale odcinkiem kanału, doprowadzającego niegdyś wodę do ich napędu. Nieco dalej, poniżej szybów, ścieżka mija wlot wyrobiska (upadowej) wykonanego w latach 50. XX w., udostępniającego historyczne wyrobiska kopalni *Św. Maria – Anna* w czasie prowadzonych tam w okresie powojennym poszukiwań.

Ścieżka kończy się pośród zabudowań Przeczniczy, wsi, której historia wiąże się ściśle z górnictwem- już w XVI w. w sąsiedztwie miejscowości roboty górnicze prowadzono w sztolni Trzech Braci (*Drei Brüder*) oraz kopalni Św. Bartłomieja (*St. Bartholomaeus*). Po odkryciu, w XVIII w., mineralizacji kobaltu i uruchomieniu kopalni *Św. Maria – Anna* oraz huty kobaltowej Przecznicza stała się znaczącym ośrodkiem produkcji niebieskiego barwnika niezbędnego w przemyśle szklarskim i włókienniczym – błękitu kobaltowego, będąc jedynym jego producentem na obszarze ówczesnych Prus. Kopalnia i huta działały do lat 40. XIX w. M. Madziarz